

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Confesiunile religioase in politie si in vietii nationale.

II. Mai inainte de tote nu este adeveratu, ca nationalitatea si cu ea firesce, limb'a romanésca, ar' fi fostu sustienuta si salvata in cursu de una mie siepte sute de ani exclusivu numai cu ajutoriulu confesiunei si alu ritulu religiosu, ci din tota acea asertiune aruncata in lume cá si una dogma santa, este numai atatu adeveratu, ca in unele tempuri grele a venitu si confesiunea in ajutoriulu natiunei. De alta parte inse, in istoria nostra se afla consemnate si pastrate cateva epoce fatali, in care natiunea romanésca in parte, seu une-ori si intréga, impreuna cu limb'a si cu statulu romanescu intregu, era pe aici se dispara de pre faci'a pamentului, fara cá confesiunea cu intrég'a beserica, cu intregulu cleru, se fia fostu in stare de a'i intente macaru atatu ajutoriu, catu póte da cineva cu intenderea degetului micu la unu omu ce se afla in periculu de a se inneca. Totu asia este de adeveratu, ca ori-candu natiunea daco-romanésca cá individualitate si cá factoriu politicu a devenitu in positiunea de a fi sustienuta exclusivu numai prin confesiune si prin beserica, atunci ea numai catu a vegetatu cá plantele, era vietia organica nationala si vietia de statu nu a fostu in stare se desvólte. Si pentru ce n'au potutu romanii se desvólte vietia nationale si de statu in beserica si prin beserica? Pentruca theocrati'a, form'a regimului theocraticu, nu a corespunsu geniului natiunei romanesci. Romanulu nu este evreu de ai testamentului vechiu; cu totalu altele suntu traditiunile nationali si de statu ale romaniloru. Celu din urma romanu simplu luat cum amu dice, din statulu naturei, scie se distinga fórte bine intre Dumnedieu in ceriu si intre domni'a pamentésca. Facut'au grecii bizantini, cá si popii din Rom'a, destule incercari desperate de a domina preste popóra in numele lui Dumnedieu, cu titlu si auctoritate cá data loru immediatu din ceriu; déra in locu de a-si ajunge acelu scopu, incercarile loru avura numai resultatulu, ca la greci prinse radecine celu mai afurisitu si mai gretiosu despotismu imperiale, care a remasu de proverbu, era la italieni despotismulu popescu, din care apoi se nascu Protestantismulu.

Cu totalu altii au fostu si mai suntu acei factori, cari au salvatu si conservatu nationalitatea romanésca si limb'a nationale in Daci'a si in Pannoni'a pana in diu'a de astadi si, bunu e Ddiu, o va conserva si pe venitoriu. Cu totalu alt'a fu acea putere extraordinaria a naturei omenesci, care a datu nascere limbei romanesci in Daci'a si in Pannoni'a si a facutu pe atatea milióné de ómeni, cá la intrebarea, ce esti tu? se -ti respundia toti cá unulu: suntemu romani, si tote cá una: suntemu romane.

Individualitatea nationale romanésca s'a desvoltatu si consolidatu, a ocupatu si conserva una parte a teritoriului Europei pe cale cu totalu independente de confesiunea dogmatica si de ritulu pe care lu are astadi natiunea. Religiositatea si pietatea innascuta romanului, abstractiune facundu de ori-ce formule dogmatice si de ori-ce ritu; cre-

dentia neclatita in destinele sale de a domina preste pamentulu unde s'au colonisatu; admirabilea putere productiva si totu una-data asimilat6ria si absorbit6ria; vig6rea bracialoru si necurmatulu ecsercitiu in arme in decursu de mai multi secolu; mai multe victorii stralucite si glori6se, castigate in decursulu tempuriloru atatu asupra imperatoriloru bizantini, catu si asupra unoru pop6ra barbare; de aici apoi increderea in puterile sale si mandri'a nationale nutrita mereu prin traditiunile secularie, prin mai multe ecsemple de patriotismu si eroismu, — acestea si inca alte cateva impregiurari au fostu, prin care s'a sustienutu si conservatu individualitatea nationale romanésca, era nu prin confesiunile dogmatice si nici prin ritulu besericescu, care candu s'a introdusu la natiunea daco-romanésca dela Bisantiu, atunci aceea ecistá si apucase a-si manifesta vietii sa nationale in mii de forme. Ce este ritulu besericeci orientale? Elu este una compositiune frum6sa, decopiata in una parte mare a sa din anticulu ritu orientale alu evreiloru, prevediutu preste totu cu testuri compuse exclusivu in limb'a elina, amplificatu succesive pana la intenderea si bogati'a in care lu vedemu astadi, de acolo transplantatu la mai multe pop6ra, care au primitu christianismulu din Palestin'a, Siri'a si Egiptu prin greci, era nu prin italieni. Pentru daco-romani fiindu multu mai apr6pe Rom'a nóua (Constantinopolea) decatu Rom'a vechia, anume dela Constantinu M. si mai alesu dupace in imperiulu celu numitu romanu orientale (bisantinu) a inceputu se predomine limb'a elina nu numai in religiune, ci si in afacerile statului, aceeaasi limba a trebuitu se petrunda si in Daci'a pe tote canalele si mai vertosu cu ajutoriulu ritulu si cu tota literatur'a eclesiastica, pentruca nu este nici una urma, cá in acelea tempuri se se fia tradusu din jidovesce seu elinesce macaru numai unu Tatalu-nostru in limb'a daco-romanésca. Déra a si fostu cu totalu in contra intereselor grecesci a face cá se se traduca s. scriptura si multimea cartiloru rituali in alta limba si cu atatu mai pucinu in limb'a daco-romanésca, pe care densii o urá din sufletu, precum o urescu pana in diu'a de astadi, atatu din caus'a bogatului seu materialu latinescu, catu si din caus'a multelor certe si belluri, pe care le au avutu daco-romanii cu grecii. Este adica totu numai una fabula cá tote fabulele, fictiune cá tote fictiunile, ca beserica grecésca orientale, ca clerulu grecescu si patriarchulu constantinopolitanu ar' fi favoratu óre-candu infintiarea de asia numite beserici nationali. Tocma din contra, grecii, cá si papii din Rom'a vechia, au impedecatu pre catu numai a statu in puterile loru, infintiarea de eclesii nationali, si le impedeca pana in diu'a de astadi. Despre apostolii slaviloru Cirillu si Metodiulu se spunu multe verdi si uscate in istoria eclesiastica, cá si in cea politica a slaviloru; ceea ce se scie mai de siguru este, ca bulgarii si romanii confederati au facutu de mai multe ori cá se tremure Bisantiulu, au batutu pe imperatorii grecesci si i'au constrinsu a se supune la conditiuni umilit6rie. Védiendu grecii ca nu i potu nici infrange nici desnacionalisa cu armele, crediendu ca i voru imblandi mai usioru cu ajutoriulu religiunei, s'au induplecatu in fine si au lasatu, cá cartile besericesci se se traduca in limb'a slav6na vechia. Slavii inse au si remasu numai cu atata din partea clerului grecescu; era déca slavii in provinciile locuite de densii

au eliminatu limb'a grecésca din afacerile publice ale statului si au introdusu limb'a loru nationale, ac6sta s'a intemplatu nu cu ajutoriulu religiunei, ci cu puterea armelor, nu din fratietate confesionala, ci din ura nationale. Intr'aceea grecii au panditu dupa tote ocaziunile, cá éra si se substitue, pana unde numai voru potea ajunge, limb'a elina, limbei slav6ne; au si reesitu la una parte considerabile a bulgariloru, si ne mai aducemu aminte bine de casulu dintre anii 1841—2, candu patriarchulu dela Constantinopole afurisi pe unu bulgaru literatu, numai pentru ca acela cutediase a traduce „Ceaslovulu“ in limb'a bulgara nóua, intielésca de poporu. De altmintrea, ce se mai insiramu ecsemple multe? Din caus'a persecutarei limbei nationale in beserica si la cleru, éta ca 15, di: cincispre diece diecese bulgaresci se smulsera abia, dupa lupte apr6pe desperate, de sub despotismulu patriarchiei si alu Fanarului, -si dechiarara eclesi'a loru de autocefala cu unu exarchu si cu doi metropolitu, era acum se astepta sanctiunea sultanului.

Macedo-romanii trecu preste unu milionu la numeru; unde au ei beserica nationale? Nicairi, ci ritulu intregu se ecsecutedia si la ei exclusivu in limb'a grecésca, apoi vediutati ca episcopii grecesci afurisiru acelea scolitie macedo-romanesci infintiati la Bitoli'a si inca la cateva locuri prin colecte si subventiuni date dela Bucuresci. Déra beserica nationale albana (arnauta) unde este? Éra si nicairi, ci acelu poporu nefericitu, tienutu secolu intregi in orbia totale de catra clerulu grecescu, ajunsu la desperatiune, a caditu din putiu in lacu, pentruca arnautii suntu astadi desbinati in trei confesiuni, grecésca-anatolica, grecésca-apusena, si mohamedana, era limb'a loru lipsita de ori-ce literatura. Alte pop6ra orientali din Asi'a vediendu ca grecii voliescu a'i desnacionalisa prin ritu, cá se-si scape independentia nationale, s'au ruptu de catra ei si cu dogmele, taliandu ori-ce comuniune eclesiastica, aparanduse totu una-data cu armele de invasiunile loru.

Si ce ajutoriu, ce propta avuse nationalitatea si limb'a daco-romanésca dela ritulu seu grecescu pana la circa 1600? Nimicu pe lume. Pentru cá elementulu daco-romanescu, poporulu, natiunea romanésca se fia detienuta si lantuita pentru totodéun'a intru intunerecu si in umbr'a m6rtei, limb'a vechia slav6na s'a introdusu nu numai in ritu si in tote afacerile eclesiastice ale Daciei intregi si ale Pannoniei, ci aceeaasi limba in Daci'a inferi6re (Moldov'a si Munteni'a) s'a inradecinat si a predominatu secolu intregi in tote afacerile publice ale natiunei, incependu dela tronulu pana diosu la celu din urma logofetu satescu, intocma cum se intemplá cu limb'a latina in alte staturi europene, inse cu acea diferentia de importantia nemarginita in efectele sale, ca incai cu limb'a latina s'a propagatu si antic'a cultura clasica, si pop6rele Europei cu acestu ajutoriu, pe ac6sta cale, au inaintatu si ajunsu pe acea culme, la acea inaltime, la care noi celi „cultivati“ besericesce si politicesce cu ajutoriulu Glagoleloru, cautamu in susu cu multa doiosfia si adesea cu destula rusine. Si pentru cá infami'a se fia deplina, carturarii, iscalitorii, logofetii slavi si greci, identificara in actele publice numele de Vlachu, Vlachs, Romanu, Rumánu cu sclavu, sierbu, robu,

iobagiu*). Acestea si alte asemenea bunatati au fostu acelea, care venira preste natiunea romanésca cu ajutoriulu ritului.

In cei 100 de ani, catu a tîenutu domni'a Fanariotiloru in Principatele romanesci, calugarii greci, dascalii, didascalii si protodascalii loru, inscria in listele scolastice pe toti filii de boieri si de negutiatori in rubric'a nationalitatei de greci, si numai pe copiii tieraniloru de vlachi**). —

(Va urmá.)

Se ne interesamu de licuidarea dreptului de alegere!

Adi mane incepu comisiunile prin tóte comitatele, satele si orasiile la constatarea dreptului celoru, ce dupa censulu legi celei deochiate (8 fl. 40 cr. v. a.) si dupa dreptulu virile celu atatu de elasticu, voru fi inserisi in consemnatiunile cu dreptu politicu, dreptulu de alegere. Scimu, ca cei cu acestu dreptu eesercitáza influinti'a sa si in tóte afacerile municipale si numai ei suntu, cari participa la tóte afacerile si la vatra in casuri de alegeri séu alte facende; e dér' o necesitate strigatória, cá cu tóta urgenti'a se se informeze poporulu, cá se nu remana indiferentu la pretensiunea de a-si constata dreptulu politicu, care in cetati cu dreptu de representatiune (de deputatu) lu au toti:

a) cati posedu o casa séu unu pamentu in pretiu de 315 fl. v. a. cá proprietate a sa cu soci'a si copii.

b) Maiestrii, negutiatorii, fabricantii, cari luera cu celu pucinu unu fetioru (calfa).

c) Toti cati potu dovedi unu venitu anualu ficsu, securu de 105 fl. v. a. din pamentu séu capitalulu seu.

d) Inteligenti'a si apotecarii, preutii, capelanii si invetiatorii in locuinti'a loru.

e) Si cei ce au fostu burgari in cetati, de si n'au calitatile de susu.

In comitate, scaune, districte toti boierii, toti orasiani de categoria sub a—d); toti locuitorii din localitati fara magistrare, cari platescu dare, censu 8 fl. 40 cr.; tóta comun'a cu 100 si mai multe fumuri are doi alegatori. In fundulu reg. totu asemene.

Se luamu aminte! in legea de alegere din 1848 suntu tóte croite cu usi pe din dreptu, de tempu de reclamari nici vorba, ele inse nu se potu nadusi, si reclamarile se se faca cu cea mai cerbicosá pretensiune, indata ce cineva e indreptatitu. Numerulu romaniloru boieri si censualisti, cu dreptu politicu ne face trebuintia, cá pana de tóte dilele la orce pasu politicu. Deci inca odata ve rogamu pe ce aveti mai scumpu, cá se ve interesati de constatarea si insirarea in consemnatiunile de alegatori a totu romanului si boieriu si censualistu, ca-ce numai la olalta si umeru la umeru cu resolutiune fratiésca si fidela nationale au a lupta pentru recunóscerea dreptului nostru politicu nationale, pe basea acésta, pana ce ne vomu eluptá ce e alu nostru comunu alu tuturor romaniloru din patria, cari cu totii suntemu amenintiati cu sclavia politica cá romani, pana candu nu ne vomu elupta dreptulu politicu nationale, pe care maghiarii ni l'au rapitu dela toti, fara celu mai pucinu respectu de boieriu ori neboieriu. —

*) A se vedé la chronicari si istoriografi multimea ecsempleloru de feliulu acesta, unde se dariescu, se vendu, se cumpara, se dau in schimbu atatea si atatea suflete de vlachi, la boieri, la monastiri, la greci veniti in tíera etc.

**) Dn. generariu Georgie Magherulu ne spune, ca in an. 1815 candu l'au datu parentii mai autaiu la scól'a grecésca din Tergu-Jiului, dascalulu grecescu volia se lu tréca in catalogu cá grecu, „pentruche dimiata es-tí coconasú de boierú!“, éra vediendu ca baiatulu Georgie se opune si cere se fia inserisu cá romanu, dascalulu ii replicá: „Tze rusine, se ditzi dimiata che es-tí rumunú. Se vedem tze va ditze si tatulo alu dimiatale.“ Totu dn. Magheru observá, ca in acelu catalogu érá preste optudieci de scolari romani inserisi cá greci si cu nume grecite.

Program'a serbiloru, asediata in consultari in Becicherecu, cuprinde aceste:

1. Serbii voru alege deputatii la diet'a din Pest'a.

2. Deputatii serbi, romani si slovaci forméza o partita deosebita, de sene statatória, avendu program'a sa defipta.

3. Serbii sprijinescu pe romani si program'a romaniloru privitória la Ardélu, pana candu nu voru nisui rumperea Ardélului de catra Ungari'a.

4. Serbii sprijinescu partit'a nationale cu program'a ei federativa in regatele Croati'a si Slavoni'a.

5. Pe catu nu suferu interesele nationali vreo scurtare deputatii nationali din diet'a din Pest'a se votese totudéun'a cu stang'a estrema. — Asta va face pana atunci, pana candu stang'a estrema va remané pe basea principiului liberalu democraticu.

6. Serbii si deputatii loru suntu datori a se incorda cu tóte midiolócele parlamentarie posibile, cá ori-ce regimu va lucra in contra unirei crestiniiloru din orientu, se lu impedece dela ori-ce reesire.

7. Serbii se-si statoreze candidati in tóte cercurile de alegere si, unde nu se afla in majoritate, se pasiesca in relatiuni comune de sprijinire, respective la invoieli comune cu deputatii de alte nationalitati de partit'a stanga, in privinti'a facendeloru comune.

Pana candu vomu primi in textulu intregu tóta program'a impartesimu acestu estrasu dupa diariile maghiare deakiane, care au interesu a fi pentru sene bine informate. — Cu unu pasu au facutu progresu serbii, cu aceea, ca au decisu firmu, cá deputatii nationalitatiloru se faca cauza comunu, formandu partita de sene statatória, adica partit'a nationalitatiloru solidarie in centru. Éca serbii nu aflara consultu a se alatura la nici o partita maghiara, ci numai voru vota cu aceea, care va apera si pana va apera principiulu liberalu democraticu in obiectele ce nu taia interesele speciali ale nationalitatiloru; de si la alegeri voru pacta cu liberalii nationalitatiloru. —

Blasiu 2 Maiu 1872.

In Nr. Gazetei 64 an. tr., relativu la restaurarea vacantei episcopie de Gherl'a scriendu „unulu pentru mai multi“, ca Escelenti'a Sa metropolitulu la aparintia ar' volí se tréca ca, lucrá pentru denumirea de episcopu a unui atarui individu, cu carele si diecesanii se fia deplinu multumiti, pre candu inse pre sub mana, ar' lucrá pentru denumirea candidatulu regimelui, subscrisulu in Nr. 70 totu din anulu trecut mi luasemu volia — pe basea cunoscientiloru, ce aveamu — a refrange aceea asertiune si a o dechiará de una scornitura rid. si culésa din ventu. In Nr. 29 alu Gazetei din an. cur. inse, vine unu B. Ch. si cu multa dorere si indignatiune a sa si a altor'a spune, ca dieu aceea descoperire ar' fi si complenita, spune ca pre ce canale a ajunsu la acést'a nóua fama, ca adica unu amicu din Pest'a i a scrisu, si apoi a mai cetitu si una epistola scrisa din Blasiu unu amicu alu seu in Gherl'a (nu sciu déca cumva nu a si visatu, si déca nu i va fi spusu inca si ver-una baba), din cari apoi cu una logica destulu de naiva, deduce: ca denumirea secretariului metropolitanu e mai multu decatu probabile, si ca in curtea metropolitana canta osan'a, ma s'au inceputu si gratulatiunile. Dupa aceste intonéza de nou indignatiunea generale, trece la amenintiari, se plange ca s'ar fi vendutu dreptulu de alegere, nu lipsesce a face complimente si capitululu gherlanu, ca dupa ce a statu cu manile in sinu, acum va avé se sarute manile unui copilu. Si in urma dupa tóte aceste, siguru despre adeveritatea nóuei faime, cu unu tonu de incredere provóca pe notariulu consistoriului metropolitanu „se mai ésa se refranga si acést'a fama, ca-ce altmintrea etc.“

In estu modu fiindu provocatu, cu indulginti'a onoratei Redactiuni venu a raspunde corespondentelu B. Ch. — ca din parte-mi la refrangerea acestei nóue faime cu atatu mai pucinu me sentiu detoriu, si me potu lasá, cu catu ca eu nici amu combatut'ó ore candu, dér' nici amu potut'ó combate, dupa ce pre acelu tempu nu érá vorba de denumire, — refrangerea mea s'a redusu singuru la

scornitur'a malitiósa si impertinenta, „ca Escelenti'a Sa ar' lucrá pe sub mana“, acést'a amu combatut'ó, amu dechiarat'ó si o dechiaru si acum de neadeverata, de una suspitiune tendentiósa si frivole.

In catu ar' fi totusi adeverata séu neadeverata faim'a prea probabile — dupa cum afirma corespondentele — despre denumirea secretariului metropolitanu de episcopu? La acést'a numai atata dicu, ca déca aceea n'are alte base mai solide, decatu epistol'a scurta din Pest'a, si alt'a din Blasiu, scrisa — precum se vede din contienutulu ei — de unulu póte nu neocupatu de aspiratiuni — baramu indirecte — la episcopia, apoi nu merita multu credimentu, ma in catu se referesce la asertiunea: ca in curtea metrop. s'ar cantá osan'a si s'au inceputu si gratulatiunile, e cu totulu falsa, ridiculósa si demna de babe, cari in naivitatea loru, ocupate si de óre-care temere, tóte le liau de bani buni si le propaga in lumea larga, numai dóra ar' poté preveni reulu imaginatu.

Mai grave s'ar paré imputarile ce d. Ch. face capitululu gherlanu, pentru ca acést'a ar' fi statu cu manile in sinu? nu mai pucinu grave aparú si amenintiari si indignatiunea generale — precum de repetite ori o accentuaza coresp. — ce domnesce pentru denegarea dreptului de alegere, de unde cine scia, ce urmari periculósc au se se nasca pentru s. unire. Dér' si aceste -si perdu din valórea loru, dupa ce de una parte coresp. Ch. cutéza a aserá despre capitululu gherlanu lucruri, despre cari se vede, ca n'are cunoscentia firma, ér' de alta, si prin aceea impregiurare inca -si perdu din valóre, ca pre coresp. B. Ch. — carele acum se arata atatu de sentitoriu pentru dreptulu de alegere — pana in presente inca nimenea l'a vediutu descendendu la lupta pentru aperia si castigarea acelu dreptu, cu atatu mai pucinu pre scriitoriulu de epistole din Blasiu, carui inca póte i ar' mai placé, déca éca asia pre alte cali, si nu prin espunerea sa, i ar' veni puulu friptu. Si asia pare-mi-se, ca si d. B. Ch. apertiene clasei acelor eroi, cari — dupa cum a observatu „Sionulu rom.“ in Nr. ~~...~~ prea pucinu ar' face din dreptulu de alegere, numai déca ar' fi siguri, ca are se fia denumitu de episcopu cutare cuscru, cumetru ori unchiesiu.

Nu voliu se affirmu, ca unu barbatu defecatu, de una etate mai provecta impreunata cu cunoscentie profunde si prin urmare si esperintia mai multa, nu ar' fi de preferitu unuia mai teneru, de alta parte inse nici aceea potu crede, cá cineva — carele altmintrea ar' intruní tóte calitatile recerute, numai din caus'a etatei mai june, se fia eschisu, consideratu de neaptu pentru posturi mai inalte, fia chiaru si de episcopia, — nu, ca-ci ecsemplu avemu — afara de alti multi — prenemaritoriulu episcopu Clainu, carele a fostu chiamatu la episcopia cá teologu, si carele cu tóta etatea-i juna, a fostu unulu dintre celi mai mari episcopi romani dela s. unire incóce si a fostu deplansu si gelitu de intrég'a beserica si natiune romana, candu in urm'a intrigeloru infernali dela ai soi si straini provenite a fostu constrinsu a se retrage.

Acést'a observatiune nu amu facut'ó cu altu scopu, decatu cá d. B. Ch. cu amicu seu din Blasiu se nu -si uite, ca, nu etatea face pre cineva demnu ori nedemnu, aptu ori neaptu pentru cutare postu. Si éراسi, ca unu atare individu, carele a servitu in cleru 10 ani, si inca in oficiale cele mai momentóse cu multumirea si satisfacerea superioriloru sei, acél'a, cu dreptu cuventu, nu se mai póte numí copilu. Si déca cineva cutéza totusi a aserá asia ceva, devine a fi ridiculosu, se nu dicu invidiosu si malitosu.

Déca nu asiú fi prea lungu cu responsulu meu, apoi -mi asiú luá libertate a satisfacé — incatu -mi amu potutu castigá unele notitie — si acei espere doriri, carea on. Redactiune a adaus'ó la corespondinti'a dlui B. Ch. sub **N.B.** „amu mai vré se scimu, déca, si cu cata sollicitudine s'a intrépusu la locurile mai inalte pentru obtienerea dreptului de alegere“.

Cine se nu cunósca si se nu scia apretiuí momentuositatea dreptului de alegere? si mai alesu noi ardelenii, cari din seculi lu avemu, si de aici se nu lu ofteze si reclame cu tóta tari'a?

Si chiaru din aceste consideratiuni si momente prea potinti procedendu, nici ordinariatul gherlanu si nici celu metropolitanu nu a lipsitu indata dupa devenirea in vacantia a scaunulu episcopescu de Gherl'a a pasí cu tóta energi'a pentru castigarea si obtienerea lui.

Si cumca atatu ordinariatul gherlanu catu si mai alesu celu metropolitanu din parte-len'au fostu indiferenti, nici au statu cu manile in sinu — precum afirma d. B. Ch. — facia cu unu dreptu atatu de esentiale si vitale pentru beserica nóstra,

onor. Redactiune si stimatii lectori ai Gazetei binevoiesca a face deductiuni si apoi a judeca din urmatóriele:

Escelenti'a Sa prea santitulu metropolitu actualu de Alb'a Iulia in 11 Aprile 1869 ocupandu cu tota solemnitatea scaunulu metropolitanu intre nenumeratele agende si afaceri archidiecesane, cari recereau una resolve mai urgenta, de cele mai momentuóse, cari mai multu i au atrasu sollicitudinea si cari erau de unu interesu generale pentru tota provinci'a metropolitana si speciale pentru dieces'a Gherlei, a aflatu cestiunea congresului provinciale pentru romanii gr. catolici si dreptulu de alegere pentru dieces'a Gherlei.

Ce pasi s'au facutu pentru obtinerea congresului? si cu ce rezultatu? se scia din colónele acestui pretiuitu diariu.

Ce pasi s'au facutu in obiectulu esoperarei dreptulu de alegere pentru dieces'a Gherlei? se va poté vedé din urmatóriele:

Abia -si a ocupatu Escelenti'a Sa prea santitulu metropolitu scaunulu metrop. si acum in urmatóri'a luna, adica in 5 Maiu 1869 la recercarea ordinariatulu gherlanu a si facutu si asternutu la reg. ministeriu ung. de culte prim'a representatiune pentru concederea usuarei dreptulu de alegere. Argumentele aduse in acést'a representatiune au fostu destulu de ponderóse spre a convinge pre locurile mai inalte, ca credintiosii diecesei Gherlei nu ceru alta decatu aceea ce au posediatu de seculi si au si usuatu, au potutu se convinga pe locurile mai inalte, ca pre gherleni numai unu episcopu alesu ii va multiumi, au potutu se le convinga si despre aceea, ca dreptulu de alegere nu prejudeca nici chiaru dreptulu maiestaticu de denumire, de óre-ce ei remane liberu a denumi pre ori-care dintre celi 3 propusi de sinodulu alegatoriu.

S'a asteptatu resolvea acestei representatiuni, si vedienduse, ca nici dupa unu intervalu mai lungu de asteptare, nu se resolvea nici positivu nici negativu, s'a sollicitatu de nou, remanendu si acést'a sollicitare fara efect, s'a cerutu a trei'a óra, s'a repetitu a patr'a si a cincea óra — afara de sollicitarile, ce s'au facutu la diverse ocaziuni cu cuventulu — dér' pana in presente tóte aceste au remasu fara rezultatu doritu.

In urm'a atatoru representatiuni, sollicitari si cereri pentru concederea dreptulu de alegere, cugetu ca ordinariatulu metrop. cu dreptu cuventu nu se poté timbrá cu not'a de indiferentu cu atatu mai pucinu a se improscá cu noroiulu suspitionariloru malitióse de prefacere, de seducere a publiculu etc.

Va observá poté d. B. Ch. ori altii, cá déca ordinariatulu metrop. a pasitu cu atata energia pentru dreptulu de alegere, ce l'a motivatu a mai face si propunere?

Acést'a procedura inca -si a avutu causele sale, si inca destulu de justificabili.

Póte ca inaintea onoratei Redactiuni si si a stimatulu publicu nu voru fi cu totulu necunoscutu intrigele incepute si continuate de locu dupa devenirea in vacantia a diecesei Gherlei, din partea unor'a, cari per omnia venau episcopi'a, — nu va fi nesciutu poté si aceea, cum unii, cá se-si póta realisá aspiratiunile, alergau pre la Strigoniu, Muncaciu, pre la Pest'a si pre aiurea pentru patrocinare, cum mai incolo unele ordinariate din parte-si si facusera deja recomandari si propunerile, pre candu ordinariatulu metrop. lucrá pentru dreptulu de alegere.

Despre tóte aceste informanduse de tempuriu ordinariatulu gherlanu, si temenduse cá nu cumva locurile mai inalte, pre langa tóte sollicitarile facute de ordinariatulu metrop. pentru concederea dreptulu de alegere, fara de a mai provocá si pre acést'a pentru facerea de propunere, intr'una di — dupa cum se mai templase — se denumésca pre vreunulu dintre celi propusi si recomandat pre alte cali, a grabitu tóte aceste ale aduce la cunoscenti'a ordinariatulu metrop. — carele singuru inca le sciea tóte, — si dupa imprumutata cointielegere s'a convolitu si l'a rogatu cá se faca si din parte-si propunerile, candidandu atari barbati, cu cari credintiosii diecesei Gherlei, ori pre care ar' fi caditu denumirea, se fia multiumiti.

Ordinariatulu metrop. cá se previna si óre-cum se impedece una atare denumire, carea ar' fi potutu se fia prea desastruósa nu numai pentru dieces'a Gherlei, ci pentru intréga beseric'a romana gr. cat. s'a resolutu a face si din parte-si propunerea unor barbati, pre cari i a cugetatu, ca ori si cum ar' poté ce multiumésca pre credintiosii diecesei Gherlei. Si asia a propusu si recomandat pre celi 3 cunoscuti deja publiculu, dér' fara de a abdice dreptu-

lui de alegere, pre care l'a sollicitatu chiaru si cu acést'a ocaziune.

Alte propuneri nu s'au facutu, ci ceea facuta s'a sustienutu facia cu toti candidatii prepusi pre alte cali, la cari inse nici s'a cerutu alta, decatu numai parerea.

Aceste pre baea cunoscentieloru ce -mi amu potutu castigá despre statulu lucrulu, amu crediutu — fiindu si provocatu — a le aduce la cunoscenti'a publiculu. —

S. P. Mateiu m/p.,
notariu consist.

Multu st. Dle Redactoriu!

Scirea despre convocarea sinodulu provinciale romanescu gr. cat. in Blasiu pre Duminec'a Tomei, redicá spiritulu clerulu si alu poporulu gr. cat. din vicariatulu Rocnei, si la convocarea rsmulu d. vicariu foraneu Gregoriu Moisilu se aduná clerulu gr. cat. din vicariatulu Rocnei in 22 Aprile in Naseudu in unu sinodu vicariu, in carele se pertractara urmatóriele obiecte:

a) La propunerea rsmulu d. vicariu se cití si primí proiectulu adresei de multiumita conceputu de Dr. Ioane M. Lazaru, pentru de a se tramite la Escelenti'a Sa metropolitu romanescu gr. cat. de Alb'a Iulia Dr. Ioane Ev. Vancea pentru convocarea sinodulu provinciale, si carea suna in modulu urmatoriu:

„Escelenti'a Vóstra prea iluminate si santite domne archiepiscopu si metropolitu romanescu gr. cat. de Alb'a Iulia!

Cu via multiumita si recunoscentia filiésca, cu anima palpítanda de bucuria, si prin urmare de viétia, ne luamu cutediare noi clerulu romanescu gr. cat. alu vicariatulu Rocnei adunatu in sinodulu seu vicariu de astadi, a ne adresá catra Escelenti'a Vóstra prea bune parente, dicundu-ve din aduculu animei unu: fiti de Ddieu binecúventati si de noi bineventati si salutati in pasii intreprinsi de Escelenti'a Vóstra prin convocarea sinodulu provinciale gr. cat. romanescu in caus'a regenerarei santei nóstre beserice si provincie metropolitane gr. cat. de Alb'a Iulia!

Escelentia! Precum lumea fisica si materiale, organica cá si neorganica are opu de unu motoriu principale, pentru cá se-si incepa miscarea, viétia si activitatea sa ulterióre, fara de care ar' incetá de a si ecsiste si vietiú; — tocma asia se receru si in lumea psihologica si spirituale si eclesiastica unii motori principali, cari din tempu in tempu se aspréscu prin impulsurile sale intielepte activitatea spiritulu pre campulu psihologicu si eclesiasticu, si carele se scotia poteriile spiritulu din langedimea, in carea amesuratu naturei lucrurilor finite cade spiritulu in urm'a astringeriloru si pedeceloru mari, cari i crucisiéza activitatea adese ori.

Grelele impregiarari ale santei nóstre beserice in restempuri au adusu cu sene naturalmente si óre-care langedime a spiriteloru in lucrurile besericesci, de carea inca pana adi patimesce beseric'a nóstra cu respectu la membrii sei compunitori, si fecera naturalmente una stagnatiune in afacerile sale pana in presente, carea a adusu cu sene de nu se poté miscá mai departe, fara cá totusi pre dreptu se se póta imputá ori capiloru ori membriloru ei spre deplinu acea stagnatiune cá causa.

Unu atare motoriu principale pentru de a scóte beseric'a nóstra din liturgi'a, in carea fara deplin'a ei volia si vena se cofundá, vedemu noi cu via placere, multiumita, recunoscentia si si mandria in Escelenti'a Vóstra fostulu nostru odinióra episcopu diecesanu, si in consiliarii Escelentiei Vóstre, mai alesu de candu vedemu, ca rogamenteloru si pasiloru nostri si ali celui alaltu cleru romanescu gr. cat., facuti la inaltele locuri, incepeti ale dá audiu convocandu sinodulu provinciale pre Duminec'a Tomei in Blasiu, — cá asia sant'a nóstra beserica se póta inaintá cu pasi rapedi pentru de asi impliní marea sa misiune in orientele Europei; ca-ce precum stramosii nostri straplantati din provinciile romane cá elementu latinu in aceste provincie ale orientelu Europei si au avutu (si si stranepotii loru nu inceta de a avé si astadi) misiunea din punctu de vedere profanu si politicu de a fi figuratu si a figurá de intremidiucitori si impacatori ali culturrei occidentalismulu cu a orientalismulu, — tocma asia si sant'a nóstra beserica mai alesu dela sant'a unire nu inceta de asi avé — nu fara voli'a prea intieleptei providentie divine — inalt'a misiune de a impacá orientalismulu cu occidentalismulu si pre terenulu besericescu.

Suntemu de acea firma convingere: cum cá s.

sinodu provinciale in frunte cu Escelenti'a Vóstra cu ajutorulu spiritulu santu iluminatoriu, nu va trece cu vederea acesta inalta si maréta misiune a besericei nóstre asiediate in acést'a parte orientale a Europei, ci amesuratu ecsemploru stramosiloru nostri, cari in tempurile, candu sub arianismu si alte eresi se luptá orientalismulu ratecitu in contra occidentalismulu, au sciutu aperá si sustiené cu mana de fieru de occidentalismu, asia veti scí affá cu deplin'a conserbare a limbei materne in tóte afacerile besericesci acea cale midiucia regeneratória a besericei nóstre, incatu sierbindu de punctu trecutoriu si impacatoriu alu orientalismulu cu occidentalismulu, se nu devenia sub specie relegiósu instrumentu ratecitu in mane nechiamate, cu scopuri nu curate, nu besericesci, ci profane si nejuste.

Intre atari auspicia pline de sperare, primiti, rogamu-ve Escelentia! vi'a nóstra multiamita, recunoscentia si stima si urandu-ve voue parente bune si santulu sinodu fierbente din aduculu animiloru nóstre fragede si filiesci, cá Ddieulu stramosiloru nostri, domnulu cerulu si alu pamentulu, cu braciulu tarii si alu poterei sale infinite se ve stè de scutu si sprijinu intru inceperea, continuarea si perfect'a indeplinire a regenerarii nóstre besericesci, si spre deplin'a implinire a tuturor doriloru juste ale clerulu romauescu gr. cat. in asta privintia manifestate de mai multe ori pre facia, pentru glori'a lui Ddieu, prosperarea beserice, patriei si natiunei romane, intre vie oftari si sperari suntemu cu celu mai profundu respectu, ali Escelentiei Vóstre multu reveritori si supusi fili“.

b) La propunerea rsmulu vicariu se primesce representatiunea conceputa si lesa de rsm. d. Gregoriu Moisilu, in caus'a convocarei congresulu besericescu si a conserbarei dreptulu de alegere alu episcopulu de Gherl'a, in carea se reinnoiescu si intetiescu pasii facuti pana acuma, si carea se va publicá mai la vale.

c) In urma sinodulu vicariu -si descopere mai multe doriri ale sale, cari sunt: cá sinodulu provinciale se binevoiesca a face pasi la s. scaunu apostolicu pentru restaurarea unui patriarchu pentru beseric'a romana greco-catolica, — se se prelucre prin ómeni de specialitate si aprobeze apoi de sinodu si de scanulu apostolicu unu statutu provinciale, in carele se se cuprindia principale dreptulu besericei romanesci gr. catolice, si dupa carele apoi se se compuna una colectiune a legiloru beserice nóstre, — asemenea se se prelucre unu ritu romanescu aprobatu de s. scaunu apostolicu, carele se se puna in prase atuncea, candu se va affá mai corespundietoriu impregiariloru; — se se reinnoiesca pactulu santei uniri cu Rom'a, — se se concedia a dóu'a casatoria a preutiloru, — se se provóce corpurile profesori gimnasiali si normali romanesci pentru elaborarea unui planu uniforme de invetiamentu, si eventualmente se i adune in una conferintia anuale, — si cá midiuciu efficace in contra indiferentismulu relegiosu, se se midiucésca convocarea congresulu in causele competente lui dupa natur'a sa mixtu.

Dupa cari inchianduse sinodulu, membrii lui plini de sperare se departara la ale sale.

Totu in aceeasi di -si tiend si comitetulu districtuale politicu una siedintia in caus'a venitoriloru alegeri dietali, si alegunduse comisiunile respective, se impartit districtulu in dóue cercuri de alegere, si anume: Naseudulu cu cercurile apertinenti: Zagr'a si Monoru, apoi S. Georgiulu cu cercurile apertinenti: Rocn'a si Borgau. — Suntemu curiosi a vedé maturitatea politica a districtulu la alegerile venitórie.

In fine veni scirea inbucuratória: cumca Maiestatea Sa ces. si reg. apostolica a benevolitu a resolví favoritoriu caus'a granitiarésca a arendiloru si muntiloru inca fosta pendente pana acuma in interesulu scóleloru granitiaresci din districtu. — De trei ori gratia cerulu si ómeniloru celoru cu buna-volentia! — Dreptu care in 23 Aprile la 10¹/₂ óre a. m. se si tiend unu „Te Deum“ in beseric'a parochiale gr. catolica. —

Naseudu in 23 Aprile 1872. ○

Onorable Domnule!

Veneti'a in 15 Aprile 1872.

Dupa cum veti fi cetitu in stimabilele diarie nationale, au aparutu aici unu diariu „Propaganda“ numitu.

Se nu ne numiti, ve rugamu, indiscreti, déca ve tramitemu aici unu ecsemplariu din numitulu diariu, insocitu de urmatóri'a rugare:

Spre a poté avé organulu nostru vigórea si efectulu doritu, avemu, pe langa altele, trebuintia

de concursulu compatrioticu alu celor mai buniromani: Romani cari intielegu importanti'a tendentiei nóstre. Spre acestu scopu tramitemu 100 de copii din acestu circulariu la 100 de persóne destínse si pe cari le cunóscemu cá devotate sensului comunu, rugandule a se asociá cu noi in acésta întreprindere, dupa cum credemu noi, onorabila destulu spre a puté luá ori-ce omu parte la ea. — Ne trebuiescu 100 de asociati, cari desvoltandu — fiacare in parte — o activitate conformu potentiei sale, noi vomu avé protectiunea necesaria pentru lupt'a nóstra.

Deci: nu se retrage nici unulu din acesti domni pe cari noi rugamu prin acésta a ne dá concursulu dloru, in unu problemu, care, dupa modesta-ne parere, se impune fiacarui veritabilu patriotu, — si întreprinderea nóstra va avé deplina vigóre.

Tóte diariile romanesci au aprobatu, amu puté dice au aclamatu acésta idea a nóstra, si nu credemu a ne amagi, déca suntemu de parerea, ca diariile nationale suntu quasi vocea natiunii. Diariile ne au oferite totu concursulu, nici particularii v. s. d. domni, la cari ne adresamu acésta rugare nu ni lu va puté refusá resonabilmente.

Redactiunea au facutu usu de protectiunea unui diariu din cele mai acreditate ale Italiei spre a evitá ori-ce temere din partea abonatorilor relative la hani ce anticipéza; astfelu nu se póte nime retrage sub tristulu pretextu: ca se teme, ca este malfidente.

Fia-ce omu de bunu sensu va intielege, cumca unu diariu are trebuintia de concursu, cu deosebire ori-cine va intielege, ca pentru a face propaganda in strainatate este o conditiune sine qua non, o vigorósa protectiune patriotica.

Noi avemu indispensabilu trebuintia de asociati: de acea ne adresamu catra dvóstre rugandu-ve:

Se aveti gentileti'a a midiului cá pe list'a alaturata se subscrie compatrioti, amicii, cunoscutii etc. ai dvóstre cateva ecesemplarie din „Propaganda“. Trei, cinci, diece, dóuedieci etc. de ecesemplarie prenumerate midiulocindu, ai implinitu onor. domnule conditiunea de asociatu si cu ea rugarea nóstra. In casulu celu mai defavorabilu (in care nu putemu crede, de vreme ce noi tramitemu aceste circularie numai in locurile unde suntemu convinsi, ca locuiescu romani adevérati) consolati-ne aceste circularie celu pucinu dvóstre cu unu abonamentu pentru dvóstra. (Esceptionamu cu resp. pe dd. abonati deja.)

Noi adresamu acésta rugare bona fide catra dvóstra si nu credemu a avé motivu a nu ne pronuciá pre catu se póte de francamente. Frate catra frate credemu, ca deve se vorbésca in limbajulu acest'a. In romanismu suntemu toti romanii frati.

Candu vomu numerá 500 de abonati „Propaganda“ v'a aparé in patru colóne — in patru limbi: romanesc, italianesc, francesesc si spaniolesc — si se va stramutá totudeodata la Rom'a. — Pentru ce? Imagineze-si cine este romanu.

In numerulu VII alu „Propagandei“ vomu publicá nominalmente numerulu abonatorilor si asociatorilor si déca elu v'a ajunge cifra de 500, Nrulu XI alu „Propagandei“ va esi cum diseram mai susu.

„Déca vomu avé numai 10 cetitori (romani) noi i vomu tiené demni destulu spre a tipari acésta carte pentru densii“, amu afirmatu in fruntea „Propagandei“, acésta o reafirmamu, si fia ori-cine convinsu, cumca noi vomu scóte diariulu nostru si fara abonati, — lu vomu distribui gratuitamente (si in schimbu). Diariiloru romane, italiene, francesc etc., apoi altoru persóne straine, — si asia vomu continua 10 ani.

Patriotismulu si zelulu dvóstre va face — speramu noi — acésta asertiune superflua, ca-ci nime n'are resonu a discouragiá simile întreprinderi, si fiacare este quasi obligatu a fi gentilulu facia de astfelu de întreprinderi.

Onor. Domnule! Déca vei avé placerea scrie pe bandagiulu acestei brosiure, dupa ce vei ceti circulariulu acest'a, scrie domnulu meu déca te v'a lasá anim'a:

„Retour“ adaugundu: „Nu voiu se sciu de astfelu de lucruri!“

De vei voi inse a-ti crutiá si acésta ostenéla arunca, de -ti va concede sentiulu patrioticu, arunca-o in unu coltiu si tractéza-o cu uitare acésta brosiura. Trei septemani vomu astepta séu respon-

sulu doritu, séu brosiur'a „retour“ si de nu vomu primi nimicu in acestu terminu vomu presupune — cu consimtiementulu dvóstre — cumca refusati rugarea nóstra.

Si mai amintimu, cumca pentru tóte vomu fi recunoscatori???

Pardonati! onor. domnule, déca ve disturbamu incatu-va cu acésta, si primiti antecipando cea mai sincera multumita pentru concursulu ce binevoiti a oferi „Propagandei“ nóstre: apoi primiti, ve rugamu, asecurantia despre cea mai inalta stima si consideratiune.

Cu care avemu onórea a ne semná:

Directiunea diariului
„PROPAGANDA“.

P. S. Numerii IV, V si VI voru formá o brosiura egale acestia si va contiené si traductiunea italiana a articolului: „Revindecarea drepturiloru nóstre daco-romane, posibile mai este?“ apoi continuarea materiei nóua in ambele limbe. Aceste numere voru fi distribuite in 1 Maiu: cam tardiu, dér' suntemu constrinsi a astepta rezultatulu acestui apelu, apoi fara de acea ecsige ceva tempu mai multu dificultatile ce ne causéza straformarea programului incatu privesce limbele. Dupa ce se voru arangia aceste definitivamente „Propaganda“ va observá cea mai scrupulósa esactitate.

Redactiunea.

„Propaganda“, acestu diariu suplinitoriu de cea mai absolutu necesaria exigentia politica pentru daco-romani, a carui viétia o amu doritu si reclamatu de multu in colónele nóstre, cu asemene scopu divinuu nationale, merita a fi sprijinitu din respoteri cu totu concursulu si spirituale si materiale, pentru cá se nu mai remanemu fratii de unu sange indiferenti despre sórtea comuna a gintei latine, a carui simplu prestigiu ne garanta viétia nationale cea atatu de amenintata! Unu galbinu pe sem. in Romani'a (1 napol. pe anu), 8 fl. pentru Austro-Ungari'a pe anu séu 4 fl. 50 cr. pe sem. si 2 fl. 40 cr. pe trimestru, e abonamentulu, dér' folosulu propagandei nu se póte pretiui, decatu de cei ce credu in eternitatea natiuniloru si a viitoriului loru, — care la radiale luminei, in braciile concordiei, refrange dedeparte cele mai lucitórie radie de o fericire milenaria. —

Mai nou. In 1-a Maiu s'a deschisu, sub presiedinti'a dlui Alex. Romanu, adunarea satumarána a societatei pentru fondu de teatru, asistandu unu numeru mare de membri adunati de pre la Pest'a, Orade, Aradu, Chioru si alte parti. D. I. Vulcanu a tienutu discursu. La média-di s'a tienutu unu banchetu splendidu. Astadi (2) adunarea curge cu mare insufletire; de séra balu stralucitu fara parechia in Satumare. Adunarea venitória la Temisiór'a. —

In Romani'a s'a asiediatu o comisiune dintre profesori spre a consulta, cum se realizeze instructiunea prin scólele rurale. — Domnulu va esi la intempinarea Dómnei, care vine reinsanetosiatu. —

Congresulu serbiloru s'a disolvatu cu resolutiune din 29 Aprile si pe 12 Augustu se va intruni spre alegerea patriarchului. —

Revolutiunea carlista in Ispani'a se afla cá nedusita; generalulu regescu Serrano ii a imprastiatu cu multa energia si fugaritu catra Pyrenei. —

Neapolea 29 Aprile. Vesuvulu tuna cu vehementia si representa fenomene electrice infricosiate. Fulgeru si cutremuru continuu. Aici cade o ploia de nesipu; in Cercat'a plóua nesipu si sgura, éra in Massa di Lomma sgura si lava. — Unu telegramu alu observatorelui comunica: Ploi'a de sgura nimicesce si pustiesce totu ce lav'a a crutiatu. Vuetulu Vesuvului este continuu; lav'a a incetatu. Ploia de cenusia ajunse pana la Capu'a. —

Astadi se astépta Escelenti'a Sa d. episcopu rom. cat. Mihaile Fogarasy in Brasiovu la visitatiune canonica. —

Telegramulu „Gazetei“. Blasiu 6 Maiu 5 óre 45 min., sositu in 8 Maiu 11 óre.

„Astadi s'a deschisu calea ferata, pompa mare. Poporulu numerosu. Parentii sinodului in frunte, petrecere cordiale la gara.“ Stefanit.

Bibliografia.

La întrebările care ni se facu din unele parti despre dictionarie si gramatice romano-unguresci si ungueresci-romanesce, ne aflamu in stare se informamu numai despre cele ce cunóscemu noi. Dictionariulu maghiaru-romanu alu lui Georgie Baritiu. Brasiovu.

Gramatica ungaro-romanésca, de canoniculu Ioane Negrutiu. Blasiu. II edit.

Gramatica romano-ungurésca de profesoru Octaviu Baritiu. Naseudu. II edit.

Vocabulariu micu maghiaru-romanesco, de Octaviu Baritiu.

Gramatica maghiaro-romanésca, de Andreiu Cosma, in Zelau (Zilah).

Altele nu cunóscemu; suntemu inse siguri, ca voliendu seriosu clasile superiori a-si invetia limbele unii dela altii, atunci curendu voru mai esi inca si alte opuri de acestea.

Tóte acestea se potu trage séu de a dreptulu dela auctori, séu si dela diverse librarii, precum: In Brasiovu: H. Zeidner.

„Sibiiu: Julius Spreer (Sam. Filtsch), unde se afla si unu numeru considerabile de carti romanesce din mai multe specialitati, pentru care se dá si catalogu tiparitu, destulu de bogatu.

In Clusiu: Ioane Stein.

Ladisl. Demjén.

In Maramuresiu-Sigetiu: Librari'a Paulu Kibling.

In Aradu: Fratii Bettelheim.

In Lugosiu: Iosifu C. Kremann.

— **Procedur'a cartiloru funduarie** a esitu de sub tipariu si se póte procura deadreptulu dela autoriulu ei Grigoriu Tamás-Miculescu, adjunctu la cart. funduaria in Siomcut'a mare — cu 1 fl. 60 cr. ecesemplariulu. —

Nr. 3690/1872.

2—3

Publicatiune.

Pentru ocuparea statiunei de comisariu secundariu de tergu de aici devenite vacanta, cu carea este impreunatu unu salariu anuallu de 210 fl. v. a. din cass'a alodiale a cetatei, precum si primirea unei portiuni din veniturile anuali dela darile de tergu, se defige concursulu pe 14 Maiu 1872.

Concurentii au se astérna supliciele loru scrise cu man'a propria, provédute cu documentu despre vrest'a, ocupatiunea de mai inainte, portarea morale, si despre indemanarea in computu, la acestu magistratu pana la terminulu aratatu.

Brasiovu, 24 Aprile 1872.

Magistratulu urbanu si districtuale.

Nr. 53—1872.

1—3

Edictu.

Rachil'a Barsanu gr. cat. din Deasiu, parasindu-si barbatulu pre Petru Barsanu gr. cat. de acolo, fara causa justa, si inca din Februariu 1871, — se provóca, cá in terminu de unu anu se se presenteze la acestu oficiu, — pentru a-si face observatiunile la incus'a divortiale in contra-i redicata — in casu sinistru caus'a se va decide si fara ea.

Smigu 21 Martiu 1872.

Ioane Tille m/p.,
presied. forului matr. gr. cat. Elisabetopolei de I-a inst.

Cursurile

la bursa in 6 Maiu 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 39	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9	„ 1
Augsburg	—	—	111	„ —
Londonu	—	—	112	„ 90
Imprumutulu nationalu	—	—	64	„ 70
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	72	„ —
Obligatiunile rurale ungare	—	—	82	„ 75
„ „ temesiane	—	—	80	„ 25